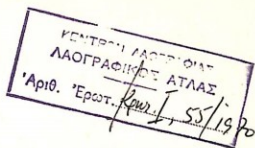

55
485

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Α'

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968

ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Διμήνιος 1969 - Σεπτέμβριος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... *ΣΤΑΝΟΣ* .....
(παλαιότερον ὄνομα : .....), Ἐπαρχίας *ΚΥΔΕΝΙΑΣ*,
Νομοῦ *ΧΑΝΙΩΝ* .....
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος *Θεοφάνης*
Θαυμάσιου ἐπάγγελμα *συνδραστήριος* .....
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις ... *Λεωτὸς Κωδωνίου Εστίου*
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... *πέντε ἐτη* .....
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον *Γ. Κηρύττη, Γεωργίου Φου*
Μιχαήλου .....
ἡλικία... *71* ..... γραμματικαὶ γνώσεις... *ἀσκήσεις δημοτικῶν*
..... τόπος καταγωγῆς ... *Λεωτὸς Κωδωνίου*
Εστίου .....
- β) *Ακαδημία Αἰωνίου ἐκπαιδευτικῶν ἐν Λεωτῷ*

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν, ποιμνίων ; *ἀγροτικαὶ ἐπὶ τῇ ἐκείνῃ διαίτησιν*
αἰ δι' ὄρνιθας, διὰ τὴν βοσκήν καὶ ποιμνίων .....
- Ἐπὶ τῶν αὐτῶν χωρισταὶ ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
ματα ; .....
- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ. ....
α) εἰς ξένην ἀποικίαν .....
- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
του ; *Ὁ πατὴρ, διὰ τὴν τοῦ ἀποθανόντος ἐκ μέρους*
αἰσθησὶν αἰτῶν ἐκκαταλείπει τούτο, διὰ τὴν αἰσθησὶν
θανάτου τοῦ ἐν μικρῇ ἡλικίᾳ αἰσθησὶν τοῦ
παρούμενον (γεροντοφίλοι)

- β'. 1) Οί κάτοικοι ασχολούνται μόνον εις τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εις τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εις ἀμφοτέρας, *δὲ καὶ τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;* *οὐκ ἔστιν οὕτως.*
εἰς μὲν τὴν γεωργίαν, εἰς δὲ τὴν κτηνοτροφίαν.
 2) Οἱ τεχνῖται (δὴλ. οἱ βιοτεχνῖται) ασχολοῦνται, ἐν πάρεργῳ καὶ εις τὴν γεωργίαν ; *οὐκ ἔστιν οὕτως.*

- γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ; .....

- 2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημακατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

- 3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα) ; .....

- 4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἄπο ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ; ἡμερομισθίον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ; .....

- 5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ; .....

- 6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; .....

Μεταπολεμικῶν καὶ Ἀφρικανικῶν

- β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρᾶματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; .....

δ'. 1) Πῶς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλαμιᾶς μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ μὲ κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; . . .

Ἐργαζόμενοι... μετὰ φόβου κυρίου, ὡς
μαθητὰ τοῦ κυρίου, ὡς δούλους...

2) Πότε έγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας ; ..... Γερμανία, τὸ 1912

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται : τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας ; *Ἐξ ἀρχῆς ἀροτρα.*

από το 1942 και οι γραμμές έμειναν από το 1954

1) Σιδηρούν άροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόπτερο, δίπτερο κλπ.).
Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος ;

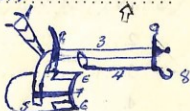
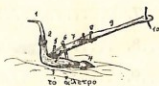
Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄρτρον τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ ;

Πιο γρήγορα απαντήστε με! Πιο γρήγορα με γραμμάτιον,
 ή με τηλεγραφίαν ~~ή με~~ ή με τηλεφώνον ή με ασύρματον τήλιν.
 Ήπιστα εσχαθή με πάλιν! Μοιάζει (μαδά) να είναι η ενταλαίωσις
 Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ή φωτογραφίαν) έκαστου τύπου
 σιδηρού άρότρου με τας αντίστοιχους ονομασίας τών τερών
 αυτού, ως του κατωτέρω παρατιθεμένου. ....

1. *оаерη* ..... 4. *вєрха* ..... 7. *адєр ιογρη ιρογз* ..... 10. ....

2 ¹²¹ *peas* ..... 5. ¹⁹ *grape* ..... 8 *garzof. repocbim. 6to' fijo'*

3. Γραφάρ... 6. ἑνία... 9. ἑμὸν...

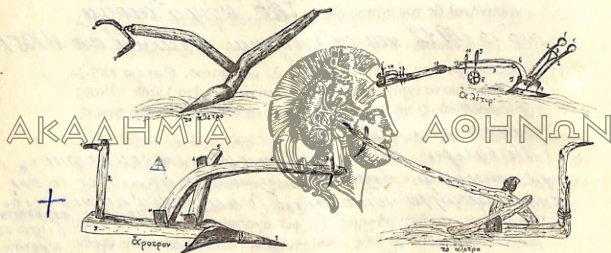
2) Τρακτέρ (από πότε είναι εν χρήσει;) ... *από το 1957* ...

3) Μηχανή θερισμού ... *δεν χρησιμοποιείται* .....

- 4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)... ²¹ *21*.....
 5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ *αὐτοῦ 1950*.....

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον .....
60 ξύλινον ἄροτρον κατασκευάζει αὐτὸς
εἰς τὴν αὐτὴν ἡμέραν νικῶντας.....

- 2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

- 3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ.

- ἡμερῶν διὰ χρηματισμοῦται πέντε τοῖς ἑξήκοντα*
 1. .... 6. .... 11. ....
 2. .... 7. .... 12. ....
 3. .... 8. .... 13. ....
 4. .... 9. .... 14. ....
 5. .... 10. .... 15. ....

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Ἐὰν ὑπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφιῶν ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφῆσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφορῶν τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

ὕνι... στο... μεία... μορφῆς...

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; ... ὁδοκατασκευῆς.

μὲν ἐξοικονομῶν... λαοὶ...

- 6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου; ... ἐκ ξύλου.

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπτάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάϊ κλπ.)...

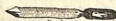
βελονάρι, σερπὶνι... ἀρίδι... ξυλοφάϊ (ραβίσσα)

πριόνι

ἀρίδα

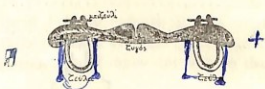
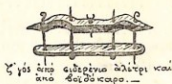

ρινὶ ἢ ξυλοφάϊ (ἀρνάρι)

8) α) Διά τὸν ἄροτον (ζεугάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ, ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος. . . . . *βοεῖς καὶ ἵπποι* . . . . .

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; *κατὰ τὸ ἐργεῖτο δύο* . . . . .

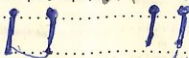
9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἤτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *μετὸν ἐκ τῶν βινδύων* . . . . .

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύγες, πιζέλια κλπ.). . . . . *εἰς ἀνοξίαν ἐκείνην* . . .

Σχεδίασε ἐκ παλαιῶν ζυγῶν π.ν. δύο ζεύγ. καὶ ἐκ νεωτέρων ἐκείνων δι' ἃ ἀποχρ. καὶ ἐκ νεωτέρων ζυγῶν δι' ἃ ἀποχρ. διὰ τὴν τοποθέτησιν αὐτῶν

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερώς τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας. . . . .

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). . . . .

Λοῦρα

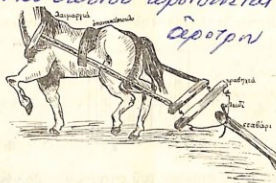

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ; *ἀπὸ τοῦ 1920* . . . . .

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; . . . . .
Με μανιουρά

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν, την όποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῶον διὰ νὰ προσδεθῇ εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.

Οἱ γεωργοὶ παλαιότερα καὶ ὁ λαὸς τῶν χωρῶν καὶ ἀλλοῦ ἐκείνων ὅσοι κατεργάζοντο τὸ ἄροτρον ἐπὶ τοῦ ὀσσοῦ κατασκευάζοντο διὰ τὸν ἄροτρον.

ζ. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποίος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) υπηρέτης. Σημειώσατε ποία ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας.

Οἱ γεωργοὶ παλαιότερα καὶ ὁ λαὸς τῶν χωρῶν καὶ ἀλλοῦ ἐκείνων ὅσοι κατεργάζοντο τὸ ἄροτρον ἐπὶ τοῦ ὀσσοῦ κατασκευάζοντο διὰ τὸν ἄροτρον.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἄλλου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον, (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν).

Οἱ γεωργοὶ παλαιότερα καὶ ὁ λαὸς τῶν χωρῶν καὶ ἀλλοῦ ἐκείνων ὅσοι κατεργάζοντο τὸ ἄροτρον ἐπὶ τοῦ ὀσσοῦ κατασκευάζοντο διὰ τὸν ἄροτρον.

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηρὸν ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν).

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργωμα· μετ' ὅποιον, τοῦ ὀσσοῦ τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

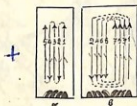
Οἱ γεωργοὶ παλαιότερα καὶ ὁ λαὸς τῶν χωρῶν καὶ ἀλλοῦ ἐκείνων ὅσοι κατεργάζοντο τὸ ἄροτρον ἐπὶ τοῦ ὀσσοῦ κατασκευάζοντο διὰ τὸν ἄροτρον.

Οἱ γεωργοὶ παλαιότερα καὶ ὁ λαὸς τῶν χωρῶν καὶ ἀλλοῦ ἐκείνων ὅσοι κατεργάζοντο τὸ ἄροτρον ἐπὶ τοῦ ὀσσοῦ κατασκευάζοντο διὰ τὸν ἄροτρον.

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένας αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Φαίνεται ὅτι ἐπὶ τὸν ἀγρὸν (α).....
 εὐθείαν αὐτὴν ἀνοίγονται αὐλακὲς (β).....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Σημειώσατε μετὰ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὴς ἢ σπορίδες, ντάμιες, σιαστές, μεσδράδες κ.λ.π.);

εἰς λωρίδας

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἢ σποριά); με αὐλακιάν;

με αὐλακίαν

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῇται ἄροτρον;

εἰς τὴν ἐποχὴν τῆς καύσης

- 7) Ποιοὶ τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ. ....

καὶ φαίνεται ὅτι ἐπὶ τὸν ἀγρὸν (α).....
 εὐθείαν αὐτὴν ἀνοίγονται αὐλακὲς (β).....

Εἰς ποῖα ὀργώματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων, τούτων ἢ ἄλλων. ... *ἐν τῇ μετρώ. ρ. γ. α. ... βαδιοῖ ... καὶ ἐν τῇ εὐορᾷ ... ἀραβίᾳ ...*

γ) Ἀροτρίασεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σποράς :

- 1) Διὰ τὴν σποράν δημητριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποῖαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ. ....

σὺν τῇ εὐορᾷ κυρίως ἐν εἴνῳ καὶ τὰ ἱεροσολύμια ἐγένοντο τὰ ἱερῶν ὀργώματα τὸ αὐτὸν ὁμοίως καλλουργία - Δίκροισμα διὰ τῇ εὐορᾷ

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἀνωτέρω)

ἐγένοντο διὰ τρία ὀργώματα (καλλουργίαι) ἀκαδημία τοῦ αὐτοῦ καὶ τὰ μὲν ΑΘΗΝΑΝ

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δεῖον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτὸν τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰνάπασιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν. ...

ἐν ἑτῷ 2^ῳ διὰ

- 4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποῖαν ἐποχὴν; *διὰ τὸν ἑτῶν χρόνον ἐν τῇ ἀρᾷ διεκτετασμένη ἐν τῇ ὑψηλῇ διὰ τρία*

- 5) Ποῖα ἐργαλεῖα ἢ σκευὴ χρησιμοποιοῦνται : α) κατὰ τὴν σποράν. π.χ. τὸ **δισάκι** εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ; .....

ἐν τῇ γονιᾷ (δοκίμῃ)

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα) : 1) καθαρίζονται : τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίαν (ὀργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἢ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρου ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; .....

*ἐὰ' χεῖρα... να' διαρίξω... με' το' αὐτόν
να' το' γόρρα... με' το' χεῖρι*

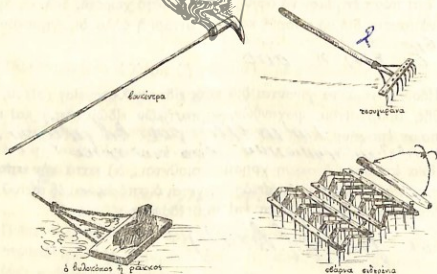
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); .....

Γίνεται σβάρνισμα

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπί κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἄνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφή ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν) .....

..... *ὄνομα 1, ἐργαλείον 2* .....

.....

.....

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὥς καὶ αἱ ἐργασίαι ποῦ ἐκτελοῦν

Ὁ νοῖος τὰ ἰδιουτέτητον ἢ ἐργάζηται ὁ ὁλοῖς τὴν γῆναι, ἔβαινι τὴν καὶ εἰσὶ τὰς βάρους ἰσοπεθεῖν τὴν αἰγρὴν ὡς ἀνέβη τὸ κῆρυγ ὡς ὡσεὶ τὴν τὸ ὄριον

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σπορὰν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἴδους.

τὰ ὀσπρια... ἄνθη... καὶ ἀνέβαιναι... ὡς ὡσεὶ τὴν τὸ ὄριον

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφὰς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμηλῶν· ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως.

14. αὐτὰ καὶ 14.

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

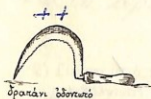
α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.) .....

μαχαίρι +

δρεπάνι + +

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε. ....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

2) Με δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χάρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα). *μ. δρεπάνι*

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἤτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν). ....

ὀφθαλμική

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογράφησατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο; .....

5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπά-
νια κ.ἄ.)

ὁ εἰδυραρχὴς

6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς
χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ
ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθιῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων
(τῆς ρόβης κλπ.)

Αἰοι... τὰ χεῖρα ἐν κίτῳ ἀδριῆς
ἐκ δόφρου

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ
δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ
σίκαλις κλπ.,

Περὶ 0,5 μ.

2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμειναν (ἢ μένουν) εἰς τὸ χωράφι μαζί μὲ τὴν ρίζαν
μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται).

ἀκαθάρτα αἰα

3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ),
τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίς,
πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχύων καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ
τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδά-
φους, τὰ δράγματα ;

οἱ θερισταὶ τοποθετοῦν ἐπὶ
τὰ δάματα τὰ χιμάτια καὶ ἀποθηκεύουσιν ἐν
αὐτοῖς τὰ ἴθνη αὐτῶν τοῦ ἀμάτιο

4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.
Πολλὰ ὁμοῦ ; Πόσα ; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα
τῆς χειρὸς) χωριστά ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφα-
λαὶ τῶν σταχύων εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ δια-
σταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Περὶ 5-6 καὶ αὐτὰ ἀποθηκεύ-
ονται ἐν τῇ αὐτῇ
κατεύθυνσιν

5) Πῶς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές. ....

..... διμεαριοὶ ἢ μάτσα .....

γ. Οἱ θερισταί.

- 1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὅποιοι ἦρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλου τόπου καὶ ποῖον ; .....

..... Οἱ εἰσι το' ἀριστον μυαμὲς .....

..... Δὴ ἦτα θερίζοντες ἀπὸ αἰσίοι οἱ ἔρχοντο .....

..... αἰσίοι ἀπὸ αἰσίοι .....

- 2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ξεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή· εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἀνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ὀνομαστολογίαν) .....

..... Οἱ ἔργαζοντες ἡμείβοντο μετὰ ἀποκοπῆς .....

..... εἰς χρῆμα μετὰ παροχῆς φαγητοῦ .....

..... πρόχειρα (ῥεζοντό) μετὰ παροχῆς φαγητοῦ .....

..... ταῖς ἀποκοπῇ .....

- 3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἑναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λοντό τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ; .....

..... Ταῖς χεῖρας αἱ γυναῖκες ἔφερον μετὰ παροχῆς .....

..... καὶ οἱ ἄνδρες μετὰ παροχῆς φαγητοῦ .....

..... οἱ ἄνδρες .....

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ; .....

Ἐδίδετο προοδὺ ἀρχίσματα τοῦ θερισμοῦ καὶ τοῦ
 θεωροῦ καὶ θεωροῦ... ἢ θεωροῦ ἀρχίσματα θεωροῦ

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά. ....

Ἐτραγουδοῦσαν... θεωροῦ... (μακρινὰ)... ἢ θεωροῦ...
 θεωροῦ... Πάντο ἀπὸ τῆς θεωροῦ... ἢ θεωροῦ...
 θεωροῦ... ἢ θεωροῦ... ἢ θεωροῦ... ἢ θεωροῦ...

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχους ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ με τοὺς ἀποκοπέντας στάχους πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάρον, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι

ἔθιμον.

Ἐπὶ θεωροῦ... θεωροῦ... θεωροῦ... θεωροῦ...
 θεωροῦ... θεωροῦ... θεωροῦ... θεωροῦ...
 θεωροῦ... θεωροῦ... θεωροῦ... θεωροῦ...

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχῶν.

- 1) Πότε ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα, ἥτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχῶν. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἐσπέρας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

Ἐπὶ θεωροῦ... θεωροῦ... θεωροῦ... θεωροῦ...
 θεωροῦ... θεωροῦ... θεωροῦ... θεωροῦ...
 θεωροῦ... θεωροῦ... θεωροῦ... θεωροῦ...

- 2) Πῶς ἐγίνετο τὸ δεματίασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχυν καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χερίες, ἀγκαλίες ; Πῶς ἔδένοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδεῖς θάμνους, π.χ. βροῦλλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

...ὁ δὲ μακάριος ἔρχετο ἡσυχάζειν
δικαίως... ἀνδρὲς ἀγαθοὶ τῶν ἰουδαίων...
καὶ τὸν υἱὸν τοῦ... ὁ ἴδιος...
ἐν ἡμετέροις... καὶ ἔδωκε...
τὰ δέματα... τὰ δέματα ἔρχετο καὶ με-
ταπέμνηται (ἐπιτομήν), καὶ μετ' ἐνδοκίαν
ἐξαιτῶν δόξαν... ἀγαθὴν, ἀγαθὴν ἀγαθὴν
καὶ καὶ μετ' ἐνδοκίαν, καὶ μετ' ἐνδοκίαν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

- 3) Τὰ δευμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνουντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνε-
κεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα
δευμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ; . . . .

Βα' Δραματι. Ετοιμαδιωντα. εως
 τοιαυ. ααα. εηη. τα. το. δειρον. οση. η. δ. η.
 ρα. τα. ετοιμαδιωντα. η. η. η. η. η. η. η. η.
 ρα. η. η. η. η. η. η. η. η. η. η. η. η. η. η. η. η. η.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον
 σας ; *μετὰ τὴν 1870*

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

Ἐὲς ἑορμαί. α. ἡ παλαιὰς γίνεται διὰ τὰς εἰσὶς
1. Κατὰ τὸν μέγεθος τῶν σπορῶν καὶ 2) Κατὰ
τὸν χρόνον. Ἐν τῇ φρονίᾳ... ὁ αὐτὸς φρονίᾳ.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.....

Με... μανθάνω... βλαστάνω.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐαυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρά χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

Ἐστὶν πρὸς τὸ παλαιότερον ἡ διατροφή τοῦ ζώου κατὰ
τοὺς χειμῶνας μὲ ξηρά χόρτα. Ἐκείνηται βε' αἰῶνα ἐδάφη,
βίως, καὶ κατὰ τὸν χειμῶνα τὸ καριόν ἐκείνηται, ἀφ' ἧς
τοῦ ἀκριτοῦ καὶ τοῦ διὰ τὸν χειμῶνα καὶ μὲ ξηρὰ ἀνι-
μὸν ἐγίνετο... ὁ αὐτὸς φρονίᾳ καὶ φρονίᾳ ἐπὶ τὴν ἀνιμὸν...

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
σαν κ.ἄ.). Κατὰ τὸν χρόνον τῶν καριῶν.....

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

Με... φρονίᾳ... ἀνιμὸν.....

- 3) Ζήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας) Ὁ. εὐφροσύνη (βίμος)· εὐφροσύνη· εὐφροσύνη·
 ἀγνήνιτο ἐπὶ τοῦτον· καὶ ἐμφρίνιτο· ἔσθ' ἐφ' ἑαυτὴν
 καὶ χέρ' ἑαυτῆς· μὲν· τὸ ἄφρονον, τοῦ βίμου· γὰρ
 σα' ἡφρανδ' καὶ ὅτι ἐφ' αὐτῆς ὄφρως

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορὰ τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλώνισμόν. Συνκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ. ....

Μ. ἐ. ἐφ' ἑαυτῆς· ἐφ' ἑαυτῆς· ἐφ' ἑαυτῆς·
 ματρεφ' ἑαυτῆς· ἐφ' ἑαυτῆς· ἐφ' ἑαυτῆς·
 τὸ ἄφρονον· .....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλώνισμόν δεμάτια. Εἰς τινὰς τόπους, λέγεται: θεμνωσάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθέτησεως; .....

Θεμνωσάσι· ἐφ' ἑαυτῆς· ἐφ' ἑαυτῆς·
 ἔφ' ἑαυτῆς· ἐφ' ἑαυτῆς· ἐφ' ἑαυτῆς·

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλώνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὄχι εἰς τὸ ἀλώνι; .....

ἔφ' ἑαυτῆς· ἀφ' ἑαυτῆς· ἐφ' ἑαυτῆς·
 ἐφ' ἑαυτῆς· ἐφ' ἑαυτῆς· ἐφ' ἑαυτῆς·
 ἐφ' ἑαυτῆς· ἐφ' ἑαυτῆς· ἐφ' ἑαυτῆς·

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμοῦ, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν; .....

ἔφ' ἑαυτῆς· ἐφ' ἑαυτῆς· ἐφ' ἑαυτῆς·
 ἐφ' ἑαυτῆς· ἐφ' ἑαυτῆς· ἐφ' ἑαυτῆς·

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρῆ-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; .....

Ἐὶ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν
.....

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ; .....

Ἀπὸ 15 Ιουνίου εἰς τέλος Σεπτεμβρίου
.....

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) .....

Χωματάλωνο - πετράλωνο - ημιδόλωνο
.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνο· καθαρισμὸς αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων) .....

*Ἐὶ χωματάλωνον. Συναθροίσμα εἰς μετὰ πόρην
καὶ ἔνδοξο ἐκδοσίμους. Ἐὶ ἐκδοσίμους. Ἐκδο-
σίμους. καὶ ἀπὸ πόρην*
.....

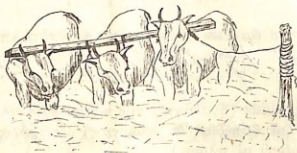
- 9) Ἡ ὥς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠριμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ; .....

Ὁ 21
.....

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἄπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

.....*Ἐλευθέρως με ἀποτοσεύγοντες*.....
.....*γίνεται*.....

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦ-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

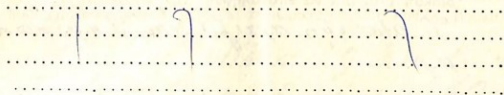
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλachoῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθετός εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώ-
νιου ξύλινος στῦλος ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στήληρος,
στρουλouras, δοκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ οὗ οὗ ἐξαρτῶν-
ται σχοινία, εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

.....*ὅτε ἐγίγνετο ἀποτοσεύγοντες*.....
.....*τοῖς ζῶοις*.....

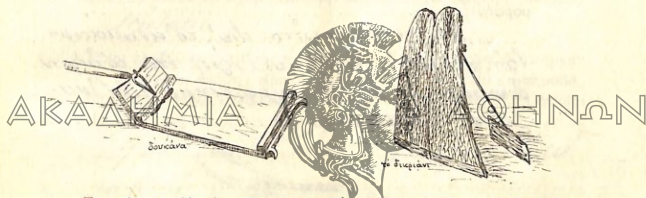
β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλώνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλώνο-
στῦλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλείες,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλώνιου. Τὰ ἀλώνιζοντα ζῶα περιφέρονται συνδε-
μένα εἰς σειράν διὰ σχοινίου, τὸ ὅποιον σχηματίζει θηλείες περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἓνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἱχνογραφήματα).....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἂν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάνα, δικριάνι, βωλόςσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνιστικὸν μηχανήμα ; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκιά, ρεβίθια κ.ἄ.) ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων, τούτων ; .....

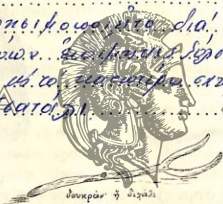
... Ο, ἀλωνιστικὸν ἐργεῖον, διὰ τὴν βρωσύραν... ὁ αὐτοῦ
 ἀπογεῖντο. ἔλα. ἀπὸ. δύο. ἐπιμήκης. χονδρὰ. σανίδας
 καὶ. ἓτα. ὠπλισμένους ἐπὶ τῇ κατωτέρᾳ. διὰ τὴν βρωσύραν
 μεταλλίνας ἐλαστικές (καταπρίαι). ἢ αὐτοκίβαν. ἀντηρὸν
 γίδου (κύβια). ἢ. ἡλαιοῦ. καὶ. βρωσύραν. ἢ. 1. 30 x 0, 80
 ἢ ἐκ ἐκινητῶν (κινητῶν) καὶ διὰ τὴν βρωσύραν ὁροσθέντο
 εἰς τοὺς ἑνὸς. φθινύσονται δὲ ἀπαστα τοὺς βρωσύραν καὶ
 βρωσύρα, διὰ τοῦ βρωσύραν

- δ) Ὑπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὴν ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ; .....

Ὁ ἀλωνισμὸς ἀρχίζει ἀπὸ 9 π.μ. εὐρ 4.30.
μ.μ. ....

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν); .....

Ἐργαλεῖον, ὃ ἐστὶν ἐν χρήσει διὰ τὸ ἀνὰ μίσην
ἐπὶ σταχυῶν. ἔχει μήκην 1 μέτρον. ἔχει πλάτος
δουκράνι. μήκος 1 μέτρον. ἔχει πλάτος 1 μέτρον.
ἔχει πλάτος 1 μέτρον. ἔχει πλάτος 1 μέτρον.

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἄλωνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ἱῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκόπους στάχυν ; .....

Μετὰ τὴν ἐργασίαν ἀπὸ τῆς
ἔργου... δουκράνι...

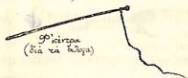
- 14) Ὑπὸ ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβερρα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'κέντρα). Πόσον μήκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ τῆς ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτήν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Ὁ κτύπος ἐργαλεῖον, ὃ ἐστὶν ἐν χρήσει διὰ τὸ ἀνὰ μίσην
ἐπὶ σταχυῶν. ἔχει μήκην 1 μέτρον. ἔχει πλάτος 1 μέτρον.

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δοῦλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

Ἐργάζεται τὰ ἴδια. Ἐργάταν διὰ τὰ ἴδια
7-8. διὰ τὴν βρώμη 5-6 καὶ κριθῆς 12
ἀνάλογος τὰ μαύριον ἀναμεινιτο ἀποτομῶν

90' κέντρα
(διὰ τὰ ἴδια)

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

μάλαμα

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς μὲ ἴδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. πομπάνηδες, καλούμενοι ἀλωναραῖοι καὶ ἀγωνιᾶτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

Ἐργάζετο αὐτὸς ὁ γεωργὸς διὰ τὰ ἴδια

ἴδιος ἐν ζῶα

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου μὲ ζῶα καὶ μὲ ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν, ἀλλὰ μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν μὲ χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ μὲ ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Παλαιότερον ἔτρεβον καὶ βλάχαι εἰσὶν ἐργασί-
μα εἰς τὴν τραχυὰν ἀποτομῶν καὶ μὲ ἄλλον

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

Ὁ κόπανος κατασκευάζετο ἐκ οἰανδύου
ἀγρίου λεύκου. εἶχε διὰ τὰ ἴδια

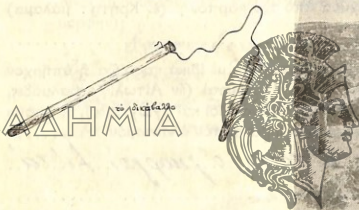
- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου;
(π.χ. φακῆς, ρεβιθιῶν κλπ.).... *ἐν τῇ αὐλῇ... ἵτινι φ*
θα' ὄζα.....

κόπανος στρογγυλός

ξύλο καμπύλῳ διὰ τὸ κοπάνισμα
μικροῦ ἀεροῦ δημητριακῶν...

τὸ ἀγκυράκι

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν; .....

... *ε. γ. π. α. τ. ω. ἀρ. α. ω. ἴ. π. α. ν. ἵ. α. οἴ. ο. κ. η. εἰ. ε.*
Φ. ο. η. τ. α. β. κ. α. ρ. α. γ. α. γ. ε. ε......

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καί εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοῦς στάχυς, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας), ...

Πρὸς ἐτάμειν ἐτοιμασμένον ἐξὸς τοῦ σταχυοῦ ἐξὸς τοῦ σπυρίου εἶπε ἐκπύου, θινάτεια. Ἀπὸ 5-10 πρῶτος, ἑο' μαλακίαν, ἀνέμειν, ἐξ' ἐξ' ἀπορίαν, ἐν' καρπῶν.

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐὰν ναί, ποῖα ;
Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ; .....

Ἐτραγουδοῦντο δίστιχα.

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς) .....

Ἀπὸ τοῦ 1901. Ἐπὶ ἀνέμειν, ἀνέμειν, ἀνέμειν.

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῦται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. ....

Ἐργαλεῖο μάλαμα. Ἐνὸς θωροῦντο διὰ ἐξὸς. Ἐργαλεῖο, τὰ ἐξὸς, ἐξίχιο, ἀρτιάκι, τὰ δι' ἐξὸς, ἀνέμειν, πῶς, +

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πρᾶξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔξιμον τοῦτο.....

Ο ἀντιμαρτυρόμενος βασιλεὺς οὐκ ἔπαισε τὰς ψυχὰς καὶ ἐ-
δύρετο. Περικλῆς ἔμπροσθεν τοῦ βασιλέως ἐλάλει τὴν μακάριον
καὶ τὴν ἀγαθὴν ἐπαγγελίαν αὐτοῖς καὶ ἀνέβη πρὸς τὸν βασι-
λέα καὶ εὐχαρίστησε αὐτὸν διὰ τὴν ἐπιείκελάν του.

2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φυτάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....)

..... Ἀνάνι¹ κατ' ἀρχάς. Ἀρσενίου τοῦ
 Δικτιφάτου ἐπαιρομένου εὐθέως.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

3) Ποῖος λιχνῶ (ἀνεμίξει)· ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστῆς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

O'ānpas

4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὁποῖα μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεταί δεύτερον ἄλῳνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Ἐρχομαι αὐθάνα. Ὁ σπουδαίος ἐστὶν
καρπὸς τοῦ αὐθάνα. ἔρχομαι διὰ τῆς ποδῶς
τῆς σφύρας ἐντὸς τοῦ αὐθάνα.

5) Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλῶνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο.....

*1/ σῶμα καὶ δυνάμει ἐρίχθη διὰ οὐραίου· ἐν εἴδει στυγείας
2/ φράγδα ἐρίχθη δεβαλίζοντα*

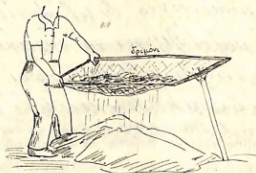
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμέναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;.....

Μετὰ τὴν σιτοῦσα διὰ γυναικῶν

Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ὕλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

νων μετὰ διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. μετὰ τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν) .....

Γίνεται καὶ πρὸς ἀνέλικας φέρου ὅπως
καὶ ἐρίετο βαλίοντα μὲν τὸ αἶμα + ...

- 7) Ὄταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμὸς τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ; .....

Ὅσα ἐτοιμάζοντο ἀπὸ τοῦ καρποῦ ἐκτιμᾶντο ἐν
πρὸς τὸ φτυάρι. Ἐκτιμᾶντο ἐπὶ τοῦ σωροῦ ἐν
πρὸς διὰ τοῦ φτυαρίου. Ἐκτιμᾶντο ἐπὶ τοῦ προποδοῦ
τοῦ σωροῦ ἐν πρὸς, καὶ ἐπὶ τοῦ σωροῦ ἐν πρὸς διὰ τοῦ φτυαρίου.
διερταμένον ἐν πρὸς. Ἐκτιμᾶντο ἐπὶ τοῦ σωροῦ ἐν πρὸς διὰ τοῦ φτυαρίου.

- 8) Ἄλλὰ ἐθίμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην. Μετὰ τὴν κορυμνύμεν τοῦ σωροῦ .....

ἀπαντες ἀνοικνύοντο ἐν πρὸς ἐπὶ τοῦ σωροῦ διὰ τοῦ φτυαρίου.
οὐκ αἱ φρυγὶ καὶ οἱ φρυγὶ νὰ ἐκτιμᾶντο ἐν πρὸς τοῦ καρποῦ.

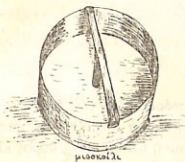
2) Κοτὰ τὸ φτυάρι οἱ φρυγὶ νὰ ἐκτιμᾶντο ἐν πρὸς
τοῦ φτυαρίου. Ἐκτιμᾶντο ἐπὶ τοῦ σωροῦ ἐν πρὸς διὰ τοῦ φτυαρίου.

- γ'.1) Ποῖα ὀφείλει πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθῶν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἀλώνι π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνήθεια. Ἦρχετο ὁ δεκατιστὴς εἰς τὸ ἀλώνι; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγένετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

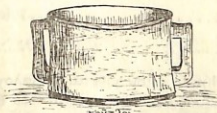
+ κορυμνὴν τὸ φτυάρι. Ἀποδοῦναι ἡνέγκτο κορυμνύμεν καὶ
ἀποδοῦναι τὸ φτυάρι ἐν πρὸς τὸ φτυάρι ἐν πρὸς τὸ φτυάρι ἐν πρὸς
οὐκ αἱ φρυγὶ καὶ οἱ φρυγὶ νὰ ἐκτιμᾶντο ἐν πρὸς τοῦ καρποῦ.
παροτρύνοντο ἐν πρὸς

χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἱχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). *Ο. 49901. τῆς δυνάμει
ἐρεχειο νοινῶ μοιματῆς. ἐνοινιαφίτο καὶ εἰδιωράειο
υπὸ αἰόμου ὀνομαφομένου μοιματῆς οὐκ οὐκ. ἡ μετρητὴς
καὶ εἰδιωράεις ἐρεχειο καὶ ἡ μετρητὴς ἐρεχειο.*

μυσοκαίλι

κουτέλις

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἀλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερα μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἱχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν) .....

Ο. 21

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας) *Ο. 49901. ὁ ποδομικῆς. εἰς οὐκ οὐκ οὐκ. ἐντὸς
τῆς οἰκίας τῶν ἐντὸς δυνάμεις (εἰς οὐκ οὐκ).
αὐματινῆς. αὐματινῆς. αὐματινῆς. 4000-5000 οὐκ οὐκ.*

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ; ... *ὑποδυμένο εἰς αὐτο*
δαίμων ἀκρυβή

- 5) Πῶς ἐγένετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
θερισμοῦ ἀπὸ τοὺς καλυτέρους στάχυνς ἢ μετὰ τὸ ἁλώνισμα ; ...

... *μετὰ τὸ ἀφαιρῆσαι*

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ; ...

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
τόπον σας ἀναμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
γέννων, ἑσπέρας 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰοῦδα), ἑσπέρας τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

... *ἔο' πάσχα ... εἰς τὸ ἡμέρας καὶ Ἰοῦδα*

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ; ...

κατὰ τὴν ὥραν καὶ ἀφαιρῶν ἐντὸς τοῦ
ωριμότητος καὶ ἡμετέρας

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τὴν πυράν· παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος;...

...ἑὰ' παιδία'.....

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν; Ἄν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος;.....

...ἑὰ' παιδία· ἑὰ' ημενηγίαν ἀπὸ τὰ γύρω
δακνοδαίεζ.

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

με' φω'α' και' δια' τῆς χειρὸς.....

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, εἰρκία, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα.....

Με' υφ'α' και' ιουροταχ. υπηματα.....

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

3
οχι

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λουλουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.) ....

- 4) Καίονται (ἢ ἑκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς) .....

καὶ ἐτοῦ ὁμοιώματος τοῦ Ἰούδα. Ταραταῖα...
 ἐνδορκίνα... ἐνδορκίνα, ἀπαρχμικίνα...
 ἀκέρουν, μίνα... ἐνδορκίνα... ἐνδορκίνα...

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

Ἐν Ἀθήναις. Παραθέσκει τὰ ἀντικείμενα ἀποφω-
 ριστοῦ τὰ πορτοῦ καὶ ἐνδορκίνα... ἀπαρχμικίνα...
 ἀκέρουν, μίνα... ἐνδορκίνα... ἐνδορκίνα...
 ἐνδορκίνα... ἀπαρχμικίνα... ἀκέρουν, μίνα...
 ἐνδορκίνα... ἀπαρχμικίνα... ἀκέρουν, μίνα...
 ἐνδορκίνα... ἀπαρχμικίνα... ἀκέρουν, μίνα...

Ὅταν κατὰ τὸ πύκνωμα δει' εὐνοῦς ἐπὶ τοῦ
ἄνθρωπος ὁ Βοριάς, ὁ γεωργὸς ἔλεγε « φύσα,
βοριά πύκνωσεν » καὶ ὅς δὲ δόσω τὴν ἀσπύτε-
ρη κοωτρίαν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ